

Kun Konxju... Żomm bogħod mill-periklu!

L-Iskola San Benedittu Sekondarja Subien hija wahda fost is-seba' skejjel Maltin (Statali, Indipendenti u tal-Knisja) li giet magħzula sabiex tipparteċipa fil-proġett Ewropew **Shape-Up**, flimkien ma' 26 pajjiż Ewropew iehor. B'hekk, f'dawn it-tliet snin li ġejjin, ser inkunu qegħdin nikkoncentraw aktar fuq l-importanza ta' ikel san u nutrittiv għal dieta bilanċjata, kif ukoll fuq il-benefiċċju ta' hajja attiva, permezz ta' eżercizzju fiżiku.

Meta wiehed jikkunsidra kemm f'din l-iskola dawn iż-żewġ aspetti jingħataw importanza, allura ma qgħadniex nahsbuha darbtejn biex naċċettaw u nidhlu għal din l-isfida. Matul ix-xahar li għadda l-kumitat ta' dan il-proġett (magħmul minn membru ta' l-amministrazzjoni, għalliema, student u ġenitur) kien mistieden jattendi għall-inawgurazzjoni tal-proġett bil-ghan li jingħata l-informazzjoni meħtieġa.

L-istudent Russell Farrugia (membru tal-kumitat) intgħazel biex dak in-nhar jagħti preżentazzjoni sabiex jaqsam l-esperjenzi tiegħu f'żewġ skejjel (P.P Saydon u Kullegġ San Benedittu) li haddnu l-importanza ta' ikel san u sustanzjuż flimkien ma' eżercizzju fiżiku – l-istess temi li fuqhom qiegħed jiffoka l-proġett Shape-up.

Sadanittant, għat-tieni sena konsekuttiva, żewġ klassijiet tat-tieni sena ingħataw l-opportunita' li jżuru l-Health & Safety Expo 2006 f'lukanda l-Furjana, esibizzjoni mmirata fuq aspetti varji ta' Sahħa u Sigurta'. Bit-tema 'Kun Konxju... Żomm bogħod mill-periklu...' numru ta' studenti mill-iskola, bil-ghajnuna ta' l-ghalliema tagħhom, hadmu fuq proġetti differenti marbuta mas-sillabi tas-suġġetti li jistudjaw, sabiex iwasslu messaġġi marbuta mas-Sahħa u s-Sigurta', b'modi diversi għal din il-kampanja edukattiva.

G. Micallef & R. Zammit

L-istaff kollu jixtieqilkom il-Milied u s-sena t-tajba

Kuntatt

...ma' l-iskola t'ibnek

X'se npoġġu fil-lista tas-sena l-ġdida

Ftit tal-ġranet ohra u l-iskejjel jieqfu għall-vaganzi tal-Milied. Dan ifisser li ġimgħa wara ġimgħa diġà għaddejna flimkien f'itkar minn xahrejn. Ikun tajjeb li ahna, flimkien magħkom u ma' wliedkom, nieqfu u nistaqsu lilna nfusna x'għid sar f'dan iż-żmien. X'seta' sar ahjar? X'hemm bżonn isir biex matul il-tieni term johroġ aktar għid?

Fl-istess hin ikun tajjeb li lkoll kemm ahna nidhlu fl-ispirtu tal-Milied u ngawdu f'it ġranet ta' mistrieh mal-familji tagħna. Imma tul dawn il-ġranet irridu nirriflettu biex is-sena li ġejja naghmlu l-almu tagħna halli nkunu ahjar.

Niftakar li meta konna għadna tfal, bħal daż-żmien, il-ġenituri u l-ghalliema tagħna kienu jhegġuna biex niktbu lista b'affarijiet li nwiegħdu li se naghmlu fis-sena l-ġdida. Min jaf kemm ktibna li għandna nobdu aktar lill-ġenituri u lill-ghalliema tagħna! Imma llum, il-ġenituri u l-ghalliema huma ahna. X'se nwiegħdu li se nwettqu fis-sena li ġejja? Jien m'għandix dubju li fuqnett tal-lista twila tagħna se npoġġu l-għid ta' wliedna! Kieku l-prijorita' tagħna lkoll tkun sempliċiment li nagħtu aktar attenzjoni u hin ta' kwalita' lil uliedna, nahseb ikun l-aqwa bidu li jista' jkollna għal sena ġdida.

F'ismi u f'isem l-iskola kollha nawguralkom Milied kollu barka u sena mimlija sahħa u għid.

J. Micallef

Kap ta' l-Iskola

Tel: 21642427 Fax: 21642423
Email: sanbenedittu.bco@gov.mt
Website: <http://schoolnet.gov.mt/kulleggsanbenedittubco>

Editorjal

Il-Milied it-tajjeb!

Kif jghaddi z-zmien! Kemm ilna li ċelebrajna l-bidu tas-sena 2006? U issa diġa' wasalna biex naghluha. Veru li, kif jghidu, iż-żmien itir! U f'dan iż-żmien kemm nilhqu naghmlu affarijiet? Kultant tassew li jkollok tagħmel il-mirakli. Imma biex inlahhqu ma' din l-għaġla kollha, max-xogħol, mal-problemi, ikollna nisimghu l-ilhna kollha u sikwit ninsew il-lehen tal-qalb tagħna.

U fil-Milied, it-twelid ta' din it-tarbija bl-isem ta' Ġesu', il-biki tagħha donnu jerga' jfakkarna li fil-hajja tagħna għandna hwejjeġ oħra x'nagħtu kas, u li huma l-prijorita'. Ejjew nikkompetu bejnietna biex flok inzejnu l-aħjar tieqa jew gallarija, inzejnu lil qalbna bl-imhabba, bit-tama, bil-ferh.

Għażiż qarrej, ahna nawguraw lilek u lil tad-dar Milied hieni u sena kollha ġid. J'Alla nibqgħu naħdmu flimkien biex lil uliedna nwassluhom flimkien fit-triq ta' l-hena, ta' l-imhabba u tat-tagħlim.

Bord Editorjali: D. Agius Muscat, P. Callus, G. Micallef, M. Zahra Sacco
Disinn: R. Mamo, D. Parnis

SPIKY SCOOPS

Il-kelma Scoops ġejja minn zewġ kelmiet –*School Cooperative*. Scoops hija l-Koperattiva li tiegħu h'sieb il-koperattivi ta' l-iskejjel. F'tit nies jafu x'inhom d-differenza bejn koperattiva u kumpanija u għalhekk fi Spiky Scoop l-istudenti tal-Kulleġġ San Benedittu qegħdin jesperjenzaw x'jigifieri koperattiva.

F'koperattiva l-membri kollha jkunu f'arġu l-istess ammont ta' flus bħala kapital fil-bidu nett. B'hekk, għalkemm il-membri għandhom rwol differenti, kulhadd jaħdem indaqs. Fil-kumitat insibu li l-*manager* tal-koperattiva Spiky Scoop hija għalliema, filwaqt li l-pożizzjonijiet ta' president, teżorier u segretarju huma okkupati minn studenti tat-3 u tar-4 sena. Spiky Scoop jiltaqgħu fil-brejks ta' nofs in-nhar, kull nhar ta' Erbgha, il-Hamis u l-Gimgha.

Matul dan ix-xahar Spiky Scoop hađem fuq numru ta' prodotti għall-Milied u organizza ġurnata Għawdex għall-istudenti tal-Kulleġġ San Benedittu u shabhom. Matul is-sena Spiky Scoop bi h'siebu jorganizza xi hargiet kulturali u xi attivitajiet ma' Scoops ta' skejjel oħra biex inkomplu nitgħallmu kif inhaddmu flusna u fuq kollox niehdu gost flimkien!

(Għal aktar tagħrif inhegġgukom taraw is-sit elettroniku ta' l-iskola.)

C. Elshout

Rokna ta' tagħlim

Il-Milied beda jinħass ġmielu din is-sena fl-iskola, speċjalment ir-rakkonti ta' l-istudenti dwar kemm behsiebhom jixxalaw u jiddevertu fil-vaganzi. Sahħa u Sigurta', mimlija kurżita', xtaqu li jkunu jafu shabhom x'ser jagħmlu, forsi jieħdu xi f'tit ideat għalihom. Għalhekk irhewlha jistaqsu u jitkixxfu, pero ma tantx damu wisq għax malajr skoprew li l-gosti ta' whud minn shabhom kienu jinvolvu hafna tberbieq ta' flus f'xalar mingħajr rażan, hafna hin fuq l-Internet u fuq loġħob bil-'Playstation', hin twil 'il bogħod mid-dar, sa tard filgħaxijiet, f'postijiet ta' divertiment, kif ukoll konsum mingħajr kontroll ta' hafna hlewviet u xorb alkoholiku.

“Possibbli, dan huwa l-mod kif qegħdin jghixu l-Milied l-istudenti tal-lum?”, staqsiet Sigurta'.

“Mhux kollha” wieġeb huha Sahħa. “Jien naf hafna studenti li jsibu l-bilanċ u l-kontroll fil-mod kif jiċcelebraw dawn il-festi tal-Milied. B'hekk iżommu 'il bogħod mill-perikli u t-tentazzjonijiet li dawn iż-żminijiet igibu magħhom.”

“Allura agħtina f'tit pariri halli nkunu naqsmuhom ma' shabna l-istudenti u nipprattikawhom ahna wkoll!” wieġbet Sigurta', kurjuża għall-aħħar.

“Iva, idea tajba oħt. Iftah widnejk sew u qis dawn il-pariri li ser insemmi:

- Postijiet ta' divertiment immirati għall-adulti mhumiex addattati għalina. Ma ninsewx li dawn ikunu tard filgħaxijiet, meta suppost ahna nkunu diġa' nġbarna d-dar u serraħna moħħ il-familjari. Apparti, dawn igibu magħhom hafna abbużi li žgur ma jixirqulniex.
- Dieta bilanċjata għandha tinzamm ukoll f'dawn iż-żminijiet ta' festi, għalhekk ma nesagerawx fil-hlewviet u ma ninsewx li l-alkohol jikkawża hafna hsara fl-iżvilupp fiżiku tagħna. Jekk naqgħu fit-tentazzjoni tal-hlewviet, jagħmel tajjeb li npattu f'tit bl-eżerċizzju fiżiku minflok ma nqattgħu l-hin liberu tagħna bilqiegħda.
- U ladarba qed nitkellmu fuq il-hin liberu, jkun tajjeb li noqogħdu attenti kemm u kif inqattgħu l-hin quddiem it-televiżjoni, bil-kompjuter jew *Playstation*. Apparti l-hsara fl-għajnejn, dan jista' jwassal ukoll għal tentazzjonijiet u abbużi, partikolarment bl-użu ta' l-internet.

U l-Milied tiegħek kemm ser tagħmlu jixbah lil dak ta' Sahħa u Sigurta'?

Il-festi t-tajba hbieb !

R. Zammit

Il-Hajja hi sabiha

Matul Novembru, l-għalliema tal-*Guidance Services* hadmu ma' l-istudenti tal-Form 4 fuq programm ta' prevenzjoni: **"Il-Hajja hi Sabiha..."** L-għan tagħna kien li ngħinu l-istudenti japprezzaw hajjithom, jgħixuha b'mod sabih u b'sahhtu, filwaqt li jżommu 'l bogħod minn dak li jagħmlilhom il-hsara.

Matul seminar ta' nofs ta' nhar li sar l-iskola stedinna lil Ian Mifsud, għalliem tal-*Guidance* responsabbli mit-tagħlim dwar użu ta' sostanzi projbiti, kif ukoll surgent mill-iskwadra ta' kontra l-vizzji, biex ikellmu lill-istudenti kollha.

Ftit jiem wara, l-istudenti ttiehdu għal gurnata esperjenza fil-WOW (*Wishing Others Well*) li hija parti mill-proġett tal-Kappella tal-Millennju f'Paceville. Hawnhekk l-istudenti iddiskutew fuq il-benefiċċji ta' l-isport u kif dan iwassal għal hajja ħielsa mill-użu ta' drogi u vizzji oħra. It-tahdidiet tmexxew minn Fr. Hilary Tagliaferro. Tkellmu wkoll żgħażaġh li fil-passat kienu jagħmlu użu mid-droga u llum qegħdin isegwu programm ta' terapija. Fl-għeluq tal-jum, bl-għajnuna ta' Ruben Baldacchino, għalliem ta' l-Edukazzjoni Fizika, l-istudenti kellhom ċans jiehdu sehem f'attivitajiet sportivi fil-grawnds ta' l-universita'.

Il-ġenituri ta' l-istudenti wkoll ġew mistiedna biex ikunu parti minn dan il-programm. Saret laqgħa għalihom fl-iskola, fejn kellna l-hin niddiskutu magħhom dak li wliedhom għaddejnin minnu f'din l-eta'. Kienet laqgħa tajba ħafna. Jiddispjaċina nosservaw li l-attendenza fqira wriet li xi wħud mill-ġenituri għadhom mhux qed jifhmu l-importanza li għandhom dawn il-laqgħat u kemm isir gid lil uliedna jekk naħdmu flimkien. Dan il-programm kollu kien koordinat minn Charles Farrugia għalliem tal-*Guidance* bis-sehem tal-*Guidance Team* kollu.

L-għalliema tal-*Guidance Services*

Żjara fir-Riserva Naturali ta' Wied Għolliċa

Fl-ewwel ġimgħa ta' Diċembru, l-istudenti tax-xjenza tal-klassijiet 1.1, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, u l-1.7 marru jżuru ir-Riserva Naturali ta' Wied Għolliċa, limiti tal-Kappara. L-iskop ta' din il-ħarġa kien li l-istudenti jsiru jafu aktar dwar il-flora u l-fawna li jeżistu fil-gżejjer Maltin. L-istudenti kellhom ukoll l-opportunita li jaraw sigar endemiċi Maltin fl-istat naturali tagħhom waqt li tghallmu dwar l-importanza biex nibzghu aktar għall-ambjent naturali ta' madwarna.

M. Bonavia

Let's Adopt An Ecosystem Socrates, Comenius 1

« L-ilma fl-Ekoloġija » - Din hi t-tema ta' proġett inniedi mill-iskola tagħna flimkien ma' skola sekondarja mit-Turkija u oħra mill-Latvja. Dan il-proġett huwa parti minn proġett Ewropew magħruf bhala *Comenius* li jippromwovi d-dimensjoni Ewropea fl-iskejjel. L-għan ta' din l-inizjattiva huwa li jgħin lil dawk li qed jgħallmu u jitgħallmu fl-iskejjel biex irawmu sens t'identita' Ewropea u jhossuhom parti minn komunita' li għalkemm fiha ħafna differenzi ta' tradizzjonijiet, kulturi u religjonijiet, għandha għerquq komuni.

F'Novembru li għadda, rappreżentanti mit-tliet skejjel f'dan il-proġett iltaqgħu flimkien f' Karaman, it-Turkija. Hawnhekk saru l-ewwel laqgħat ta' thejjiċja fejn ġew stabbiliti l-għanijiet ta' dan il-proġett. Minnhom hareġ li l-istudenti tagħna se jkunu jistgħu jżuru pajjiżi differenti biex filwaqt li japprezzaw l-ambjent ġeografiku, japplikaw l-istudju tax-xjenza u jipprattikaw il-lingwi fost kulturi diversi.

L-iskola tagħna qed tipprepara bil-herqa biex tilqa' fostna numru ta' għalliema u studenti minn dawn il-pajjiżi msieħba f'dan il-proġett fl-aħħar ġimgħa ta' Frar li ġej.

M. Montebello & K. Stagno Navarra

Edukazzjoni Fizika

Nhar l-Erbgħa 22 ta' Novembru sar tournament *5-a-side* għall-istudenti tal-Form 1 u 2. Hadu sehem 10 timijiet minn skejjel differenti madwar Malta. It-tournament kellu jitkompla nhar l-Erbgħa 29 ta' Novembru peress li kellu jiġi pospost minħabba xita qawwiċja. It-tournament intrebah mill-iskola ta' Kordin JL bit-timijiet ta' l-iskola tagħna jiġu t-tieni u r-raba' post rispettivament. Fl-aħħar tat-tournament l-istudenti ġew prezentati bit-trofej u midalji li ġew gentilment sponsorizzati minn Sports Experience ta' H'Attard.

Nhar il-Ġimgħa l-1 ta' Diċembru sar tournament ta' l-atletika bejn erba' skejjel: Antonio Bosio, Gżira, Sir Temi Zammit, Imtarfa, San Frangisk t'Assisi u l-Kulleġġ San Benedittu Sekondarja Subien. Saru diversi kompetizzjonijiet fejn l-istudenti tal-Kulleġġ San Benedittu ddistingew ruħhom bir-rebħ ta' diversi tlielaq. Il-kompetizzjoni ntrebħet mill-iskola ta' Antonio Bosio segwita mill-Kulleġġ San Benedittu.

Kalendarju

Diċembru 2006

Diċ	1	Laqgħa fuq l-atletika bejn grupp ta' skejjel
	4-5, 7	Żjara ta' l-istudenti u l-ġenituri tal-Year 6 fl-iskola tagħna
	8	Vaganza Pubblika – L-Immakulata Kunċizzjoni
	12	Turnew tal-futbol
	13	Vaganza Nazzjonali
	18-22	Ġimgha ta' attivitajiet għall-Milied
	23	Bidu tal-vaganzi tal-Milied

Jannar 2007

Jan	8	Bidu tat-tieni term
	17	Seminar ta' nofs ta' nhar ta' l-SDP (għall-ghalliema)
	31	Kampanja kontra t-tipjip

Frar 2007

Frar	10	Vaganza pubblika
	9-16	Eżamijiet ta' nofs is-sena
	19-20	Vaganzi tal-karnival
	22	Laqgħa edukattiva mal-Kunsill Lokali ta' Birkirkara

Marzu 2007

Mar	1-30	Esibizzjoni dwar l-ghazla tas-suġġetti
	5-8	Seminar dwar il-karrieri għall-istudenti tar-raba' sena
	6	Jum il-Ġenituri
	12-16	Seminar ta' ġimgha dwar il-Home Economics
	15	Laqgħa ta' l-SDP wara l-hin ta' l-iskola (għall-ghalliema)
	19	Vaganza pubblika
	20-30	Eżerċizzji tar-Randan
	21	Laqgħa għall-ġenituri – studenti tal-Form 2 - Junior Lyceum

2006 - 2007

Mar	23	Laqgħa għall-ġenituri – studenti tal-Form 2 – Sekondarja
	30	Jum id-Duluri
	31	Vaganza Nazzjonali

April 2007

Apr	4-11	Vaganzi ta' l-Għid il-Kbir
	25	Jum il-Premjazzjoni

Mejju 2007

Mejju	1	Vaganza pubblika
	2	Laqgħa għall-ġenituri ta' l-istudenti tar-raba' sena
	3	Sports Fest
	7-11	Eżamijiet tad-dhul għall-Junior Lyceum
	16	Seminar għall-istudenti tar-raba' sena
	22	Laqgħa ta' l-SDP wara l-hin ta' l-iskola (għall-ghalliema)
	28	Seminar ta' Ġurnata – Gheluq ta' l-SDP (għall-ghalliema)

Ġunju 2007

Ġunju	1	Bidu tan-nofs ta' nhari
	7	Vaganza Nazzjonali
	13-15	Eżamijiet annwali orali
	18-28	Eżamijiet annwali tal-kitba
	29	Vaganza pubblika

Lulju 2007

Lul	9-11	INSET (għall-ghalliema)
	12	Bidu tal-vaganzi tas-sajf

Dan il-kalendarju jkollu aġġornamenti f'kull haġġa